

Weer botst geestdrift met oude fouten

Op de dag van de gemeenteraadsverkiezingen nam de Britse theaterregisseur Robert Icke een filmscène op voor zijn bewerking van *Oedipus*, die zondag in première gaat. Hans Kesting speelt als een moderne politicus de titelrol.

Jan Pieter Ekker
AMSTERDAM

Oedipus! Oedipus! schalt de menigte, als de politicus uit de glimmende Mercedes is gestapt. Het volk heeft gesproken, Oedipus is onderweg naar het zaaltje waar hij, zijn vrouw, familie en medewerkers de verkiezingsuitslag zullen vieren. Oedipus knikt, wuift, neemt een jongetje uit het publiek in zijn armen en geeft 'm een kus op zijn wang. En hij staat de pers te woord; hij beantwoordt de ene na de andere vraag en laat zich steeds verder uit de tent lokken – tot leedwezen van zijn campagneleider.

Op de dag van de gemeenteraadsverkiezingen nam de jonge Britse regisseur Robert Icke bij de ingang van De Melkweg een filmscène op voor zijn theaterbewerking van *Oedipus*. Icke, die eerder de *Orestes* al herschreef, maakt voor Toneelgroep Amsterdam een eigentijdse, vrije bewerking van Sophocles' tragedie. Met de titelheld als een presidentskandidaat van het type Macron/Obama/Baudet.

"Oedipus is het verhaal van een man die in zijn succes begrenzings overschreed om vervol-

gens tot de ontdekking te komen dat hij daarbij over de meest fundamentele grenzen heen was gegaan," aldus Icke.

Glimmende Mercedes

Via een oproep op Facebook en Twitter zijn figuranten geronseld voor de filmopnames. Ze hebben hoodies, T-shirts, borden, vlaggetjes en buttons gekregen, die zijn gemodelleerd naar de iconische Obama-poster van de Amerikaanse straatkunstenaar Shepard Fairey. Hetzelfde soort postertjes hangt op de dranghekken langs de Lijnbaansgracht en op de deuren van De Melkweg.

"Mensen!" roept een productiemedewerker na de geslaagde repetitie. "We gaan ze filmen met drie camera's, dus houd er rekening mee dat jullie de hele tijd in beeld zijn." De hoofdrolspelers Hans Kesting (Oedipus) en Marieke Heebink (zijn vrouw Jocasta) nemen weer achterin de glimmende Mercedes plaats; de campagneleider Creon (Auis Greidanus jr.) gaat naast de chauffeur zitten. De stoere bodyguard staat naast de auto.

Als iedereen klaar is voor opnamen, komt er een politieauto aanrijden, en moet de Mercedes een stukje achteruit de smalle gracht op, zodat de agenten kunnen passeren. Icke wijst nog even bij welk portier de bodyguard moet gaan staan, dan kan de scène worden opgenomen. "Oedipus! Oedipus!" juichen de mensen weer. Een

fietser wurmt zich door de menigte. En andere fietser stopt, raapt een vlaggetje op van de straat en begint mee te juichen.

Selfies en hel's

Kesting verslukt zich in zijn tekst. De regieassistent vraagt het publiek ook te blijven juelen als Oedipus aan een kruisverhoor wordt onderworpen. "En graag nog iets meer geestdrift als hij 'dit land is ziek' zegt. En let op; zijn monoloog duurt een minuut of vijf, blijf in *character*. Oké, let's do it!"

Er vliegt een helikopter over; terwijl Icke nog even met Kesting staat te overleggen, maakt een figurante een selfe.

De tweede take gaat goed, Oedipus en Jocasta stappen uit, een van de journalisten confronteert Oedipus met de geruchten over zijn geboorteplaats, de menigte juelt, Icke is tevreden. "Fantastisch zoals jullie me aanmoedigen," zegt

‘Wat als begane fouten niet meer ongedaan kunnen worden gemaakt? Wat is ons lot?’

Kesting tegen de figuranten. "Ik geloof dat we 'm nog één keer gaan draaien."

"Iedereen maakt wel eens een fout. Iedereen wijkt af van het plan," zegt Icke als de opnamen achter de rug zijn. "Maar wat doen we als onze fouten al eerder zijn begaan? Wat als die fouten het plan zijn? Wat als die fouten niet meer ongedaan kunnen worden gemaakt? Wat is ons lot? Zijn wij slechts de acteurs in een script dat al geschreven werd? Door onze ouders? Door de goden? Door onze eigen lichamen? Hoe kunnen we onszelf genoeg doorzinnen om te stoppen voor het te laat is? Hoe kunnen we onszelf ooit goed genoeg kennen? Daar gaat mijn voorstelling over."

Oedipus. Naar Sophocles van Toneelgroep Amsterdam, onder regie van Robert Icke gaat morgen in première in de Stadsschouwburg en speelt nog tot 17/18 mei.

➔ Applaus voor kandidaat Oedipus, die op het toneel door zijn verleden wordt achtervolgd. FOTO BOB BRONSHOFF